

הגנת חיית הבר

חוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955

תוכן ענינים

סעיף 1	הגדרות
סעיף 2	איסור צידה
סעיף 3	רשיון והיתר צידה
סעיף 4	מקומות אסורים
סעיף 5	שיטות אסורות
סעיף 6	כניסה לרשות הזולת
סעיף 7	סמכויות רשויות מקומיות
סעיף 8	מסחר, החזקה והעברה של חיית בר
סעיף 9	רשיונות והיתרים
סעיף 10	מינוי פקחים
סעיף 11	הענקת סמכויות שוטר לפקחים
סעיף 12	חילוט דבר שנעברה בו עבירה
סעיף 13	נטל הראיה
סעיף 14	עונשין
סעיף 15	העברת סמכויות
סעיף 16	ביצוע ותקנות
סעיף 16א	אגרות
סעיף 17	ביטול

פרק 93

הגנת חיית הבר

חוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955⁽¹⁾

1. בחוק זה —

"חיית בר" — יונק, עוף, זוחל או דו-חיים, או כל חלק ממנו, או תולדה שלו, שמקורו בשטח המדינה או מחוצה לו, שאין טבעו לחיות במחיצתו של אדם;
"חיית בר מטופחת" — מין, תת מין או זן של חיית בר, שטופח או פותח לצרכי גידולו בשביה למטרות מסחר, והוכרז על ידי שר החקלאות ככזה;
"מזיק" — חיית בר ששר החקלאות הכריז עליה שהיא מזיק;
"ציד" — חיית בר ששר החקלאות הכריז עליה שהיא ציד;
"חיית בר מוגנת" — חיית בר שאינה ציד, מזיק או חיית בר מטופחת;
"צידה" — לרבות עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה של חיית בר, או להדריך את מנוחתה, או לסכן את התפתחותן הטבעית של ביציה, או של כל תולדה אחרת שלה;
"סחר" — לרבות קניה, מכר, יצוא, יצוא חוזר, יבוא והכנסה מן הים;

הגדרות
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

(1) פורסם ס"ח מס' 170 מיום כ"ו בטבת תשט"ו (20.1.1955) עמ' 10.
תוקן ס"ח מס' 745 מיום ה' באלול תשל"ד (23.8.1974) עמ' 143.

ס"ח תש"ן מס' 1326 מיום 2.8.1990 עמ' 180 (ה"ח תשמ"ט מס' 1943 עמ' 127) — חוק (מס' 2) תש"ן-1990.
ס"ח תשנ"ז מס' 1621 מיום 10.4.1997 עמ' 127 — חוק (מס' 3) תשנ"ז-1997; ראה לעיל בעמ' 5358 את סעיף 22 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה — מעצרים) (תיקון) תשנ"ז-1997; כ"כ ראה את סעיף 23 בענין תחילה והוראת מעבר.
ס"ח תשנ"ח מס' 1645 מיום 15.1.1998 עמ' 92 — חוק (מס' 4) תשנ"ח-1998 — סעיף 41 בחוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקוני חקיקה), תשנ"ח-1998 — להלן "חוק תשנ"ח-1998"; ראה להלן בעמ' 2/20710.
ס"ח תשנ"ח מס' 1666 מיום 5.4.1998 עמ' 217 — חוק (מס' 5) תשנ"ח-1998 — סעיף 70 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998 — להלן חוק גנים לאומיים, תשנ"ח-1998 — ראה לעיל בעמ' 6296.

"הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים" — הרשות שהוקמה על פי סעיף 3 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998.

חוק (מס' 5)* תשנ"ח-1998

2. לא יצוד אדם ציד או חיית בר מוגנת, אלא ברשיון ציד או בהיתר על פי סעיף 3.

3. שר החקלאות רשאי להעניק רשיון לשם ציד ציד, ולהתיר, בהיתר צידה כללי או מיוחד, צידת חיית בר מוגנת למטרות מדעיות, לרבייה, לשמירת האיזון בטבע, למניעת נזקים לחקלאות, למניעת סכנה לאדם או לחי ולמניעת מחלות מידבקות בהם.

איסור צידה
חוק (מס' 2)
תש"ן-1990
צידה
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

4. (א) לא יצוד אדם בתחום חמש מאות מטר ממחנה, מגן ציבורי ומבית הנמצא בתחום יישוב, או בתחום מאה מטר מבית אחר או מבית קברות.
(ב) לא יצוד אדם ביריה העשויה לפגוע בחוטי רשת חשמל, טלפון וטלגרף.

מקומות אסורים

5. לא יצוד אדם ציד בשיטות ובאמצעים אלה:
- (1) סינוור באורות;
 - (2) הרעלה;
 - (3) הימום בסמים משכרים;
 - (4) רדיפה בכלי תחבורה ממונע;
 - (5) שימוש בחמרי נפץ;
 - (6) שימוש במלכודות, ברשתות או בדבק;
 - (7) שיטות ואמצעים אחרים ששר החקלאות אסר עליהם בתקנות.
6. נכנס אדם לרשות לא לו תוך כדי שימוש בהיתר לפי סעיף 3, אין רואים בכניסתו הסגת גבול, ובלבד שלא חרג מן הדרוש להשגת המטרה שפורשה בהיתר.
7. רשות מקומית רשאית, באישור שר החקלאות, לאסור או להגביל, בחוקי עזר, ציד ציד במקום שבתחום שיפוטה.
-
- * ראה לעיל בעמ' 6296 את סעיף 70 לחוק גנים לאומיים, תשנ"ח-1998.
8. (א) (1) לא יסחר אדם בחיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר סחר כללי או מיוחד;
- (2) לא יעביר אדם חיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר העברה כללי או מיוחד;
- (3) לא יחזיק אדם חיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד, או אם באה לידי מבעל היתר סחר כללי או מיוחד או היתר העברה כללי או מיוחד, או אם הנו מחזיק כדין כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ב) מי שהחזיק כדין בחיית בר לפני יום תחילתו של חוק זה והמשיך להחזיקה, או מי שקיבלה ממנו שלא בתמורה — היא מחזיק כדין, ומי שקיבל חיית בר שלא בתמורה ממחזיק כדין על פי סעיף קטן זה — היא מחזיק כדין.
- (ג) תהא זו הגנה טובה למי שהחזיק, העביר או סחר בחלק מחיית בר אם לא ידע כי בידיו חלק של חיית בר.
9. רשיון או היתר לפי חוק זה יינתנו בידי שר החקלאות לפי כללים שנקבעו בתקנות, והוא רשאי לסרב לתתם, לתת אותם בהגבלות או בתנאים, לבטלם או לשנותם בכל עת.
10. שר החקלאות רשאי למנות פקחים לצורך חוק זה ולקבוע את תפקידיהם.
11. (א) הסמכויות המסורות לשוטר לפי סעיפים 22, 25 ו-32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, לפי סעיפים 23(א)(1), (2), (3), (5)(ד), ו-1(ב), 67, 69 ו-71(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה — מעצרים), תשנ"ו-1996, ועל פי סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) יהיו גם לפקח לגבי עבירות על חוק זה ועל התקנות לפיו, וההוראות והפקודות האמורות יחולו על מעצר, חיפוש, תפיסת חפצים וחקירה, הנערכים על ידיו כאילו נערכו בידי שוטר.
- (ב) הוראות הסעיפים 33 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, יחולו גם על תפיסת חפצים בידי פקח, מכח סמכותו על פי סעיף זה, וכל מקום בהוראות אלה שבו נאמר "שוטר", "קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו" ו"משטרה" ייקרא כאילו נאמר בו "פקח", "מנהל הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים", "הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים".
-
- * ראה לעיל בעמ' 5358 את סעיף 22 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה — מעצרים) (תיקון) תשנ"ז-1997; כ"כ ראה את סעיף 23 בענין תחילה והוראת מעבר.
- ** ראה הערה בעמ' 7753.

כניסה לרשות
הזולת
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990
סמכויות רשויות
מקומיות
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

מסחר, החזקה
והעברה של
חיית בר
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

רשיונות והיתרים
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

מינוי פקחים
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990
הענקת סמכויות שוטר
לפקחים חוק (מס' 2)
תש"ו-1990
חוק (מס' 3)
תשנ"ז-1997
חוק (מס' 5)
תשנ"ח-1998

חוק (מס' 5)
תשנ"ח-1998

(ג) מבלי לגרוע מסמכותו על פי חוק זה או על פי כל דין, רשאי פקח לתפוס ולהחרים חיית בר, שבהחזקת אדם ללא היתר, ולהשמידה, אם חיית הבר אינה בחיים או אין סיכוי להמשך התפתחותה הטבעית.

12. (א) כלי ציד או אמצעי ציד אחר, פרט לכלי רכב ממונע, ששימשו למעשה עבירה על חוק זה או על תקנה לפיו, וכן חיית-בר שניצודה בעבירה כזאת, רשאי בית המשפט הדין בעבירה לצוות על חילוטם לאוצר המדינה; אולם לא יצווה בית המשפט על חילוט כלי ציד או אמצעי אחר כאמור אם נוכח שבעליהם לא היו אשמים באותה עבירה; הוראה זו אינה גורעת מסמכותו של בית המשפט להורות הוראה אחרת בענין זה לפי כל דין אחר.

חילוט דבר
שנעברה בו
עבירה

(ב) עברו ששה חדשים מיום שנתפס דבר האמור בסעיף קטן (א) ולא נתבע אדם לדין על העבירה, ולא הוכחה בעלותו של אדם על התפוס, רשאי שר החקלאות לצוות על חילוטו לאוצר המדינה, ואין אחר החילוט ולא כלום.

13. נמצאו בחזקתו של אדם, ברשותו, או בכלי הרכב שבבעלותו או בחזקתו, ציד או חיית בר מוגנת, עליו הראיה שהוא מחזיק בה כדין.

נטל הראיה
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

14. (א) העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רשיון או היתר שניתן על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, מאסר שנה אחת או קנס.

עונשין
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

(ב) העובר עבירה לפי הוראות הסעיפים 2, 3 ו-4 או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16(2), דינו מאסר שנתיים או קנס.

(ג) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט, בנוסף על העונש לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), להטיל קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, או מאסר נוסף של יומיים לכל יום שבו נמשכת העבירה, וזאת מן היום שבו קיבל הנאשם הודעה בכתב מרשות שמורות הטבע או מיום הרשעתו בדין.

15. שר החקלאות רשאי להעביר את סמכויותיו לפי חוק זה, למנהל הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, פרט לסמכויותיו לפי סעיפים 1 ו-16 ורשאי הוא להטיל בצו על הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, תפקידים לביצוע הוראות חוק זה והתקנות על פיו.

העברת סמכויות
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990
חוק (מס' 4) תשנ"ח-
1998
חוק (מס' 5) *תשנ"ח-
1998

* ראה הערה בעמ' 7753.

16. שר החקלאות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר —

ביצוע ותקנות

(1) הגשת דינים וחשבונות על ידי בעלי רשיונות או בעלי היתרים בקשר לצידה ובקשר לחיית הבר שברשותם;

חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

(2) הגנתה של חיית-בר, שמירה על קיומה, עידוד רבייתה או מניעתה, הצלתה משריפה או מפורענות טבע אחרת;

(3) איסור או הגבלה על צידתה של חיית-בר או של סוג מסוגיה בתקופה מסויימת, בשעות מסויימות, באיזור מסויים או בשיטות ובאמצעים מסויימים;

חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

(4) סדרי צידתם או השמדתם של מזיקים;

(5) החזקת חיית-בר בגני חיות, בחוות לגידול חיות-בר או במקום אחר;

(6) תנאים סניטריים לקבורת גויותיהן של חיות-בר שניצודו, להשמדתן או לסילוקן בדרך אחרת;

(7) מלאכת מילוי עור של חיית-בר;

(8) חובות ביטוח מפני נזקי צידה;

(9) תנאים לקבלת רשיון ציד, לרבות בדבר בחינות לקבלת רשיון, ביטוח ורשיון ירי;

חוק (מס' 2)
תש"ו-1990
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990

(10) ביצוע בדיקות ותבחינים לצורך איתור מוקדי מחלה ולמעקב אחר יעילותם של טיפולים.

16א. (א) שר החקלאות רשאי, בהתייעצות עם הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים להטיל, בתקנות, אגרות לרשיונות ולהיתרים הניתנים על פי חוק זה, ופטור מתשלומן, כולן או מקצתן.

(ב) ההכנסות מהאגרות ישמשו כהכנסתה של הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

17. פקודת השמירה על הצייד — בטלה.

אגרות
חוק (מס' 2)
תש"ו-1990
חוק (מס' 4) תשנ"ח-
1998
חוק (מס' 5) * תשנ"ח-
1998

פרץ נפתלי
שר החקלאות

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* ראה הערה בעמ' 7753.